Κυριακή της Σαμαρείτιδος

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/657/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 05/11/2026 03:32:35

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει 28 ημέρες μετά το Άγιο Πάσχα.

Πολιούχος: Νέα Σμύρνη

Ιερά Λείψανα: Η Κάρα της Αγίας βρίσκεται στην Ιερά Μονή Γρηγορίου Αγίου Όρους.

Ένας εκ των ποδών και μία ωμοπλάτη της Αγίας βρίσκονται στην Ιερά Μονή Ιβήρων Αγίου Όρους.

Μία ωλένη με σάρκα της Αγίας βρίσκεται στην Ιερά Μονή Παντοκράτορος Αγίου Όρους.

Αποτμήματα του Ιερού Λειψάνου της Αγίας βρίσκονται στίς Μονές Αγίας Λαύρας Καλαβρύτων, Γηρομερίου Φιλιατών, Νταού Πεντέλης και Κύκκου Κύπρου.

Ημ/νια Βίου: Ν/Α

Βιογραφία

Ἤλθεν οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. ὥρα ἦν ὡς ἕκτη. ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πεῖν. οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρῖτις· πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρίτιδος οὔσης; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρίταις. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ἤδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι· δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἂν σοι ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. λέγει αὐτῇ· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι οὐκ ἔχω ἄνδρα· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἰρηκας. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν, καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· πίστευσόν μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ἀλλ' ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι.

Ὕδωρ λαβεῖν ἐλθοῦσα τὸ φθαρτὸν γύναι,
Τὸ ζῶν ἀπαντλεῖς, ᾧ ῥύπους ψυχῆς πλύνεις.

Έρχεται ο Κύριος σε μια πόλη της Σαμάρειας που λέγεται Σιχάρ. (Σαμάρεια ονομάσθηκε η πόλη που έκτισε το 880 π.Χ. ο βασιλιάς του Ισραήλ, Αμβρί, έπειτα το όρος Σομόρ που ήταν η ακρόπολή της και τέλος όλο το βόρειο βασίλειο του Ισραήλ, που καταλύθηκε από τους Ασσυρίους το 721 π.Χ. και ο ηγεμόνας τους εγκατέστησε εκεί εθνικούς από πολλά μέρη).

Εκεί ήταν η πηγή του Ιακώβ, το πηγάδι που εκείνος είχε ανοίξει. Κουρασμένος ο Κύριος από την οδοιπορία κάθισε μόνος του δίπλα από το πηγάδι και κάτω αφελώς, γιατί οι μαθητές του πήγαν να αγοράσουν τροφές. Έρχεται εκεί μια γυναίκα από τη Σαμάρεια να πάρει νερό και ο Κύριος διψώντας ως άνθρωπος, της ζήτησε νερό.

Αυτή αντελήφθηκε από την εμφάνισή του ότι ήταν Ιουδαίος και θαύμασε πως ένας Ιουδαίος ζητά νερό από την εθνική Σαμαρείτιδα. Αν γνώριζες, της είπε, τη δωρεά του Θεού, ποιός είναι αυτός που σου ζητά να πιεί νερό, εσύ θα του ζητούσες και θα σου έδινε ζωντανό νερό. Ο Κύριος επιβεβαίωσε ότι αν γνώριζε θα γινόταν μέτοχος πραγματικά ζωντανού νερού, όπως έπραξε και απόλαυσε αργότερα όταν το έμαθε, ενώ το συνέδριο των Ιουδαίων που έμαθαν σαφώς, έπειτα εσταύρωσαν τον Κύριο της δόξης. Δωρεά του Θεού είναι, επειδή θεωρεί αγαπητούς όλους ακόμα και τους μισητούς από του Ιουδαίους εθνικούς και προσφέρει τον εαυτό του και καθιστά τους πιστούς σκεύη δεκτικά της Θεότητός του.

Η Σαμαρείτιδα δεν κατάλαβε το μεγαλείο του ζωντανού νερού, απορεί που θα βρεί νερό χωρίς κουβά σε ένα βαθύ πηγάδι. Έπειτα επιχειρεί να τον συγκρίνει με τον Ιακώβ, που τον αποκαλεί πατέρα, εξυμνώντας το γένος από το τόπο και εξαίρει το νερό με τη σκέψη ότι δεν μπορεί να βρεθεί καλύτερο. Όταν όμως άκουσε ότι το «νερό που θα σου δώσω» θα γίνει πηγή που τρέχει προς αιώνια ζωή, άφησε λόγο ψυχής που ποθεί και οδηγείται προς τη πίστη και ζήτησε να το λάβει για να μη ξαναδιψήσει. Ο Κύριος θέλοντας να αποκαλύπτεται λίγο λίγο, της λέγει να φωνάξει τον άνδρα της, γνωρίζοντάς της πόσους άνδρες είχε και αυτόν που έχει τώρα δεν είναι δικός της. Εκείνη όμως δεν στενοχωρείται από τον έλεγχο, αλλά αμέσως καταλαβαίνει ότι ο Κύριος είναι προφήτης και του ζητά εξηγήσεις σε ψηλά ζητήματα.

Βλέπετε πόση είναι η μακροθυμία και η φιλομάθεια αυτής της γυναίκας; Πόση συλλογή και γνώση είχε στη διάνοιά της, πόση γνώση της θεόπνευστης Γραφής; Και αμέσως τον ρωτά που πρέπει να λατρεύεται σωστά ο Θεός, εδώ σ' αυτό το τόπο ή στα Ιεροσόλυμα; Και τότε παίρνει τη απάντηση, ότι έρχεται η ώρα οπότε ούτε στο όρος αυτό ούτε στα Ιεροσόλυμα θα προσκυνήτε τον Πατέρα. Της γνωρίζει μάλιστα ότι η σωτηρία είναι από τους Ιουδαίους, δεν είπε θα είναι, στο μέλλον, γιατί ήταν αυτός ο ίδιος. Έρχεται ώρα και είναι τώρα που οι αληθινοί προσκυνητές θα προσκυνούν το Πατέρα κατα Πνεύμα και αλήθεια.

Γιατί ο ύψιστος και προσκυνητός Πατέρας, είναι Πατέρας αυτοαληθείας, δηλαδή του μονογενούς Υιού και έχει Πνεύμα αληθείας, το Πνεύμα το άγιο και αυτοί που τον προσκυνούν, το πράττουν έτσι διότι ενεργούνται δι' αυτών. Ο Κύριος απομακρύνει κάθε σωματική έννοια τόπο και προσκύνηση, λέγοντας: «Πνεύμα ο Θεός και αυτοί που τον προσκυνούν πρέπει να τον προσκυνούν κατα Πνεύμα και αλήθεια». Ως πνεύμα που είναι ο Θεός είναι ασώματος, το δε ασώματο δεν ευρίσκεται σε τόπο ούτε περιγράφεται με τοπικά όρια. Ως ασώματος ο Θεός δεν είναι πουθενά, ως Θεός δε είναι παντού, ως συνέχων και περιέχων το πάν.

Παντού είναι ο Θεός όχι μόνο εδώ στη γη αλλά και υπεράνω της γης, Πατήρ ασώματος και κατά τον χρόνο και σε τόπο αόριστος.

Βέβαια και η ψυχή και ο άγγελος είναι ασώματα, δεν είναι όμως σε τόπο, αλλά δεν είναι και παντού, γιατί δεν συνέχουν το σύμπαν αλλά αυτά έχουν ανάγκη του συνέχοντος.

Η Σαμαρείτιδα καθώς άκουσε από το Χριστό αυτά τα εξαίσια και θεοπρεπή λόγια, αναπτερωμένη, μνημονεύει τον προσδοκώμενο και ποθούμενο Μεσσία, τον λεγόμενο Χριστό που όταν έρθει θα μας τα διδάξει όλα. Βλέπετε πως ήταν ετοιμότατη για την πίστη; Από που θα γνώριζε τούτο, αν δεν είχε μελετήσει τα προφητικά βιβλία με πολλή σύνεση; Έτσι προλαβαίνει περί του Χριστού ότι θα διδάξει όλη την αλήθεια. Μόλις την είδε ο Κύριος τόσο θερμή της λέγει απροκάλυπτα: Εγώ είμαι ο Χριστός, που σου μιλώ. Εκείνη γίνεται αμέσως εκλεκτή ευαγγελίστρια και αφήνοντας τη υδρία και το σπίτι της τρέχει και παρασύρει όλους τους Σαμαρείτες πρός το Χριστό και αργότερα με τον υπόλοιπο φωτοειδή βίο της (ως Αγία Φωτεινή) σφραγίζει με το μαρτύριο την αγάπη της προς τον Κύριο.

(Απόσπασμα ομιλίας του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά)

Λειτουργικά κείμενα

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ΄.

Πίστει ἐλθοῦσα ἐν τῷ φρέατι, ἡ Σαμαρεῖτις ἐθεάσατο, τὸ τῆς σοφίας ὕδωρ σε, ᾧ ποτισθεῖσα δαψιλῆς, Βασιλείαν τὴν ἄνωθεν ἐκληρώσατο, αἰωνίως ἡ ἀοίδιμος.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Κυριακή της Σαμαρείτιδος

Κυριακή της Σαμαρείτιδος

Κυριακή της Σαμαρείτιδος - Julia Hayes© (www.ikonographics.net)

Κυριακή της Σαμαρείτιδος

Κυριακή της Σαμαρείτιδος - Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής, Λαρίσης (www.panagialarisis.gr)

Σχετικές συνδέσεις

1. Αγία Φωτεινή η Μεγαλομάρτυς η Σαμαρείτιδα